

T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
KLİNİK UYGULAMALARI YÖNERGESİ

Amaç

Madde 1- Bu yönergenin amacı; Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi 3, 4 ve 5. sınıflardaki klinik uygulamalarının Fakültenin eğitim, amaç ve öğrenim hedefleriyle uyumlu biçimde yürütülerek, öğrencilerin eğitim ve uygulama odaklı bir dönem geçirmeleri için görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu yönerge ; Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi 3., 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin klinik uygulamaları esaslarını kapsar.

Dayanak

Madde 3-Bu Yönerge; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 14. ve 44. maddesi ile Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Ön lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'ne ve Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesi'ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu yönergede geçen;

a) Akademik Danışman: Dekan tarafından görevlendirilen 4. ve 5. sınıf danışmanları aynı zamanda klinik uygulamaları eğitimlerinin düzenlenmesinden ve öğrencilerin Ana Bilim Dalları ile Dekanlık arasındaki koordinasyonunun sağlanmasından sorumlu öğretim elamanlarını,

b) Fakülte: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesini,

c) Fakülte Kurulu: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Fakülte Kurulunu,

ç) Senato: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Senatosunu,

d) Klinik Uygulaması: Mesleki zorunlu ders statüsünde olup 4. ve 5. akademik yıllarda bir veya birden fazla ana bilim dalı tarafından yürütülen ders ve klinik uygulamalarını,

e)Klinik Uygulaması Karneleri: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesinin eğitim ve öğrenim hedeflerine uygun olarak, ana bilim dallarının bilim kurullarının görüşleri doğrultusunda ana bilim dalı başkanlıkları tarafından hazırlanıp, Fakülte Kurulu tarafından onaylanan, 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin kliniklerde uygulaması gereken tedavi sayılarını ve öğrenmeleri gereken bilgi, beceri, tutum ve davranışları içeren formlar veya kitapçıkları (belgeler her ana bilim dalına özel hazırlanır),

f) Klinik Sorumlusu: Ana bilim dalı başkanları tarafından görevlendirilen, ana bilim dalında 4. ve 5. sınıf klinik uygulamalarının düzenlenmesi, eğitiminin yürütülmesi; 4. ve 5. sınıf danışmanlığı, öğrenci işleri ve ana bilim dalı arasındaki eşgüdümün sağlanması ile görevli öğretim elemanını,

g) Üniversite: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesini ifade eder.

3, 4 ve 5. SINIF KLİNİK UYGULAMALARI İLE İLGİLİ GENEL KURALLAR

Madde 5- (a) Klinik uygulamaları, Diş Hekimliği Fakültesi eğitim-öğretim süresinin 6'ncı yarıyılından 10'uncu yarıyılına kadar akademik takvimde belirtilen süreler içerisinde yapılır.

(b) Öğrenciler, gruplar halinde ve dönüşümlü olarak Fakülte Kurulu tarafından belirlenen esaslara göre klinik uygulaması yaparlar.

(c) Klinik uygulaması derslerinde ilgili ana bilim dalı tarafından istenilen çalışmalar, belirlenen süreler içerisinde tamamlanmak zorundadır.

(ç) Klinik uygulamalarında, ana bilim dalı tarafından belirlenen pratik çalışmalarını verilen süre içerisinde tamamlayamayan veya bu çalışmalarda başarısız olan öğrenciler, ana bilim dalları tarafından belirlenen klinik uygulaması telafisi kriterlerini tamamlamışlarsa eksik kalan veya başarısız oldukları pratik çalışmalarını akademik takvimde belirtilen tarihler arasında telafi ederler.

(d) Telafi döneminde de istenilen pratik çalışmaları tamamlayamayan veya bu çalışmalarda başarısız olan öğrenciler, ilgili dersten/ klinik uygulaması dersinden başarısız sayılırlar ve bir sonraki eğitim-öğretim döneminde başarısız oldukları dersi/klinik uygulamasını tekrar etmek zorundadırlar.

(e) Öğrenciler bir eğitim-öğretim yılı içerisinde en fazla 4 klinik uygulamasından telafi yapabilirler.

(f) Öğrenciler, dörtten fazla klinik uygulamasından başarısız olursa, başarısız oldukları tüm klinik uygulamaları bir sonraki eğitim-öğretim döneminde yapmak zorundadırlar.

(g) Öğrenciler bir eğitim-öğretim yarıyılında aynı anda birden fazla klinik uygulaması yapamazlar.

(h) Klinik uygulamaları yapabilmek için ilgili ana bilim dalının önceki eğitim-öğretim yıllarındaki klinik öncesi uygulama ve/veya klinik uygulamalarından başarılı olunması gerekir.

4. ve 5. SINIF KLİNİK UYGULAMALARI İLE İLGİLİ ESASLAR

Madde 6- (1) Eğitim Programı İçindeki Klinik Uygulamalarının Süresi: Fakülte Kurulunun belirleyeceği esaslara göre; 4. ve 5. sınıf klinik uygulaması süreleri aşağıda belirtildiği şekilde düzenlenecek ve 5. sınıf öğrencileri için haftada iki saat seminer yapılacaktır. Fakülte Kurulu gerektiğinde bir sonraki yıl için klinik uygulamalarının süresi ve çeşidi konusunda değişiklikler yapabilir.

DERSİN ADI	4. sınıf	5. sınıf
	Yıllık	Yıllık
Ağız Diş ve Çene Cerrahisi	4 Hafta	4 Hafta
Çocuk Diş Hekimliği	4 Hafta	4 Hafta
Periodontoloji	4 Hafta	4 Hafta
Protetik Diş Tedavisi	8 Hafta	8 Hafta
Restoratif Diş Tedavisi	4 Hafta	4 Hafta
Endodonti	4 Hafta	4 Hafta
Ağız Diş ve Çene Radyolojisi	4 Hafta	4 Hafta
Ortodonti	4 Hafta	4 Hafta

(2) Klinik Uygulaması Gruplarının Oluşturulması ve Sürdürülmesi: Öğrenciler, gruplara bölünerek klinik uygulaması yaparlar. Grupların listeleri klinik uygulamaları başlamadan önce ilgili ana bilim dallarına gönderilir. Klinik uygulaması takvimi, önceden öğrencilere duyurulmak koşulu ile Fakülte Yönetim Kurulu tarafından değiştirilebilir.

3) Klinik Uygulamalarının Kapsamının Belirlenmesi: Diş Hekimliği meslek eğitimi klinik çalışmalarında hasta üzerindeki uygulamalı çalışmanın şekli, cinsi, niteliği ve sayısı o dersin ana bilim dalı tarafından belirlenir ve akademik yılın başında ilan edilir. Klinik çalışmalarında istenilen uygulamaların sayısı ve niteliği zamanında belirtilmediği durumlarda bir önceki uygulamada belirlenen sayı ve nitelik esas alınır. Klinik uygulamalarında o akademik yıl içerisinde başarılı olan 4. ve 5. sınıf öğrencileri klinik uygulaması dersi sınavına tabi tutulur. 4. ve 5. sınıf öğrencileri, klinik uygulamalarını klinik uygulaması dersi sınavından önce tamamlamak zorundadır.

(4) Eğitim-Çalışma Süreleri: Klinik uygulamaları mesai saatleri içerisinde yapılır. Mesai saati bitiminden sonra öğrenciler ana bilim dalı tarafından uygun bulunması halinde gönüllü olarak kliniklerde kalabilirler. Ancak sorumlu oldukları hastalara ait ertelenmesi mümkün olmayan görevlerini bitirdikten sonra çalışma yerlerinden ayrılabilirler.

(5) Klinik Uygulamalarında Yeterlilik: Klinik uygulaması süreci her ana bilim/bilim dalı için “yeterlilik” üzerinden değerlendirilir. İlgili ana bilim dalları, hazırlanan klinik uygulaması karneleri doğrultusunda yeterlilik ölçütlerini ve değerlendirme yöntemlerini belirlerler. Eğitimle bağdaşmayan, iş yükünü azaltmaya yönelik olarak belirlenen hiçbir ölçüt, yöntem kabul edilemez ve uygulanamaz. Bu konuda ana bilim dalları dekanlığa karşı sorumludurlar. 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin klinik çalışmaları klinik uygulaması karneleri üzerinden düzenli olarak izlenir ve yeterlilik durumları belirlenir.

(a) 3. Sınıf:

3. sınıf öğrencileri bahar yarıyılından itibaren gruplar halinde dönüşümlü olarak kliniklerde gözlemci öğrenci statüsünde bulunurlar. Öğrencilere, ana bilim dallarının bilim kurulları tarafından uygun görüldüğü takdirde öğretim elemanlarının gözetim ve denetiminde, tek yüzlü oklüzal dolgu, politür, geçici kron hazırlanması ve simantasyonu, dental muayene ve ağız-içi röntgen alma, tek köklü kesici dişlere kanal tedavisi uygulama, lükse basit diş çekimi, dikiş alınması, hastadan ölçü alınarak model oluşturulması, hareketli ortodontik ve/veya protetik apareylerin yapılması, flor ve fissür örtücü uygulamaları ve benzeri basit tedaviler yaptırılabilir.

(b) 4. Sınıf:

1) 4. ve 5. sınıf öğrencileri her yıl anabilim dalları tarafından belirlenen sayıda pratik çalışmayı, verilen sürede yapmak ve teslim etmek zorundadırlar. Normal uygulama süresi içinde yapmak zorunda olduğu pratik uygulamaların %100'ünü tamamlayamayan öğrenciler yıl sonu sınavına giremezler ve o dersten başarısız sayılırlar.

2) Öğrenci, devamsız veya bütünleme sınavında başarısız ise kayıt, devam, ara sınav ve varsa pratik klinik şartlarını yerine getirerek dersi tekrar eder. 4. sınıf öğrencileri 4 ayrı dersin klinik uygulama miktarını aşmamak kaydı ile temmuz-ağustos aylarında yapılacak telafi klinik uygulamalarında başarılı oldukları takdirde bütünleme sınavına girme hakkını kazanırlar. 20 günden kısa süren klinik uygulamaları bu sınırlama dışında tutulur. Telafi klinik uygulamalarında ya da bütünleme sınavlarında başarısız olan öğrenciler o ders veya dersleri takip eden öğretim yılında tekrar ederler.

3) Yarıyıl/yıl sonu sınav dönemine kadar klinik uygulamalarında eksik veya başarısız olan 5. sınıf öğrencileri yaz döneminde telafi klinik uygulamasına katılırlar. Yıl içinde mazeretli ya da mazeretsiz klinik uygulaması yapmayan öğrenciler bu telafi klinik uygulamasından yararlanamaz. Telafi klinik uygulamasında başarısız olanlar takip eden öğretim yılında yapılacak klinik uygulamalarına katılırlar. Klinik uygulamalarında başarılı olan öğrencilerse yıl sonu sınavına girer ve tüm klinik uygulamalarını bitirdikleri tarihte mezun olmuş sayılırlar.

4) 5. sınıf öğrencilerinden klinik uygulamada başarılı olup da bütünleme sınavından başarısız olanlar, o klinik uygulamasını takip eden öğretim yılındaki ilgili her klinik uygulaması sonunda katılırlar.

(c) Klinik uygulaması olan derslerde başarılı olan 3. ve 4. sınıf öğrencileri, başarılı oldukları derslerin 4. ve 5. sınıftaki klinik uygulamalarının en fazla 32'te 1'ini, takip eden yaz tatilinde ana bilim dalları tarafından uygun görüldüğü takdirde ilgili kliniklerde yapabilirler. Bu programa katılmak isteyen öğrencilerin, ilgili ana bilim dalı başkanlıklarına program başlamadan önce başvurmaları gerekir. Bu uygulamaya katılan öğrenciler iki haftadan az çalışamazlar. İki haftadan az çalıştıkları takdirde yaptıkları klinik çalışmalar dikkate alınmaz.

(6) Klinik Uygulamalarında Yetersizlik: Çalışmaları yeterli bulunmayan öğrenciler klinik uygulaması tekrarı yaparlar. Yetersizlik, klinik uygulaması karneleri, önceden belirlenen yeterlilik ölçütleri ve değerlendirme yöntemleri doğrultusunda olmalıdır. Tekrar süreci tüm klinik uygulamalarının bitmesini izleyen dönemde uygulanır. Mezuniyet durumundaki öğrenciler başarısız oldukları klinik uygulamalarını aynı eğitim-öğretim döneminde en fazla iki (2) defa yapabilirler. İki defa başarısız olduğu takdirde bir sonraki eğitim-öğretim yılında başarısız olunan klinik uygulamalarını tekrarlarlar.

ANA BİLİM DALI BAŞKANLARININ SORUMLULUKLARI

Madde 7- (a) Ana bilim dalı başkanları, yeni akademik dönem başlamadan önce bir öğretim elemanını klinik sorumlusu olarak görevlendirir ve Dekanlığa bildirirler.

(b) Ana bilim dalı başkanları yeni akademik dönem başlamadan en az on beş gün önce klinik uygulama amaç ve hedeflerini, araç ve yöntemlerini, yeterlilik ve değerlendirme ölçütlerini içeren klinik uygulaması karnelerini eğitim komisyonuna sunarlar ve Fakülte Kurulunun onayından sonra uygularlar. Ana bilim dalları klinik uygulamasının hedeflerini belirlerken çekirdek eğitim programı ve Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesinin müfredat içeriğine tabidirler. Klinik uygulaması hedefleri belirlenirken öğrencilerin günlük uygulamalar sırasındaki yükümlülükleri ve sorumlulukları belirtilir. Ana bilim dalı başkanları bu tanımlamalar dışında kalan ve eğitime katkısı olmayan, hizmet açığını kapatmaya yönelik işlerin öğrencilere yaptırılmasını önlemekle yükümlüdürler.

(c) Ana bilim dalı başkanları klinik uygulamaları sırasında öğrencilerin hasta takibi ile ilgili sorumluluklarını bir bütünlük içinde yürütmelerini sağlarlar.

(d) Her klinik uygulaması için; hedefleri kapsayan, yöntemlerin açıkça tanımlandığı klinik uygulama karneleri kullanılır. Her klinik uygulaması bitiminde, ilgili klinik sorumlusu ve ana bilim dalı başkanı, ana bilim dalının belirlediği değerlendirme ölçütleri doğrultusunda öğrencilerin karnelerini ve devam durumlarını değerlendirip, yeterlilik konusunda ortak karar oluştururlar. Öğrencilerin yeterlilik durumlarını gösterir belge ve karnelerini, klinik uygulamalarının bitimini izleyen beş iş günü içerisinde Fakülte öğrenci işlerine gönderirler.

KLİNİK SORUMLULARININ GÖREV ve SORUMLULUKLARI

Madde 8- (a) Klinik sorumluları ana bilim dalının belirlediği çerçevede doğrultusunda öğrencilerin birimdeki eğitim programlarını düzenlerler.

(b) Klinik sorumluları uygulamalar sırasında öğrencilerin uyum içinde çalışmalarını sağlarlar.

(c) Klinik sorumluları çalıştıkları ortamdaki sağlık personelinin (araştırma görevlileri, hemşireler, memurlar vb.) öğrencileri sağlık hizmeti dışında çalıştırmasını engellerler.

(ç) Klinik sorumluları nöbet çizelgeleri, ilgili birim/bölümdeki sorumlu öğretim üyesi veya sorumlu öğretim üyesi nezaretinde asistan tarafından hazırlanır. Ana bilim dalı başkanları nöbet çizelgelerinin adil ve yönergeye uygun olarak hazırlandığını kontrol ederler.

(d) Klinik sorumluları klinik eğitim süresince, eğitimin hedeflerine uygun yürütülmesini sağlamak, izlemek ve değerlendirmekle görevlidirler. Bu amaçla klinik eğitim değerlendirme formlarını/karnelerini öğrencilerin çalıştığı birimlerdeki ilgili öğretim üyelerinin bilgisi doğrultusunda doldururlar.

(e) Klinik sorumluları öğrencilerle klinik eğitim başında “klinik eğitim bilgilendirme” toplantısı, klinik eğitim ortasında “süreç izleme” toplantısı ve klinik eğitim sonunda “geri bildirim” toplantısı yaparak ana bilim dalının beklentilerini, klinik eğitim kurallarını ve işleyişini aktarırlar. Öğrencilerin beklentilerini ve geri bildirimlerini alır; bu toplantılarla ilgili ana bilim dalı başkanına bilgi verirler.

(f) Klinik sorumluları klinik eğitimin bitiminde ana bilim dalı başkanı ile birlikte öğrencilerin devam ve başarı durumlarını ilgili anabilim dalının belirlediği değerlendirme ölçütleri ve klinik eğitim

değerlendirme formları/karneleri doğrultusunda gözden geçirerek yeterlilikle ilgili kararın verilmesine katılır ve bu kararın beş iş günü içerisinde öğrenci işlerine iletilmesini sağlarlar.

(g) Klinik sorumluları, akademik yıl sonunda ana bilim dalı başkanı ile birlikte yıl sonu değerlendirmesini ve önerileri içeren bir rapor hazırlar ve Dekanlığa sunarlar.

ÖĞRENCİLERİN KLİNİKLERDEKİ GÖREV, YETKİ ve SORUMLULUKLARI

Madde 9- (a) Öğrenciler ana bilim dalı tarafından hazırlanan program doğrultusunda, birimlerde eğitim amacıyla kendilerine verilen hastalara kendini tanıtarak hasta hikayesini (anamnez) alır, muayenesini yapar, ön tanımlarını belirler, vakanın yorumunu ve ayırıcı tanısını koyar ve ilgili öğretim elemanlarına sunar.

(b) Öğrencilerin bütün çalışmaları eğitime yönelik olup, hiçbir şekilde hastaların tanı-tedavi, takip ve tıbbi bakımları ile ilgili kararlara, uygulamalara, kayıtlara doğrudan müdahil olamazlar. Öğrenciler, sadece öğrenme amacıyla sorumlu ve yetkili kişilerin gözetiminde uygulama yapabilirler.

(c) Öğrenciler uygulamalar sırasında dış hekimliği meslek etiğinin ve deontolojinin ilke ve kurallarına uygun davranırlar.

(ç) Öğrenciler hasta ve yakınlarının haklarına saygılı davranırlar ve hasta bilgilerinin gizliliği ilkesine uyarlar.

(d) Öğrenciler eğitim ve uygulama çalışmaları sırasında hastalarla ilgili elde ettikleri bilgi, belge ve örnekleri hasta yakınları dâhil hiç kimseye paylaşamaz, başka amaçlarla kullanamaz ve biriktiremezler.

(e) Öğrenciler eğitim çalışmaları sırasında hastalarla ilgili tanı ve tedavide değişiklik gerektirecek ciddi bilgi, gözlem ve bilgi sahibi olduğunda, bunu hemen ilgili öğretim elemanlarına bildirir.

(f) Öğrenciler hasta güvenliğine zarar verecek, hastane hijyenini bozacak davranışlardan kaçınırlar.

(g) Öğrenciler öğretim üyeleri tarafından verilen teorik ve pratik derslere katılırlar.

ÖĞRENCİLERİN UYMALARI GEREKEN KURALLAR

Madde 10- (a) Çalışma ortamında sağlık çalışanına yakışır şekilde giyinirler. Preklinik ve klinik öğrencileri uygulamalı derslerini, klinik gözlem ve çalışmalarını ana bilim dalının göstereceği düzen, anlayış ve forma ile yapmak zorundadır. Klinik ve laboratuvar kıyafetleriyle fakülte dışında dolaşılması yasaktır. Aksi davranışta bulunanlar hakkında Yüksek Öğretim Kurumları Disiplin Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

(b) Klinik öğrencileri hastaların her türlü tedavi planlamalarını ve gerekli malzemelerin teminini ilgili Anabilim Dalı Başkanlığı onayı ile düzenler, öğrenciler buna uymak zorundadırlar. Aksi davranışlarda Yüksek Öğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği uygulanır.

(c) Öğrenciler klinik uygulama esnasında kimlik kartlarını görünür biçimde takmak zorundadırlar.

(d) Öğrenciler hastalarına kendilerini “dış hekimi aday” olarak tanıtır.

(e) Eğitim Komisyonu veya ana bilim dalı tarafından yapılan toplantılara katılırlar.

(f) Öğrenciler klinik uygulamaları esnasında hijyen ve etik kurallarına uymak zorundadır.

Yürürlük

Madde 11- Bu yönerge Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 12- Bu yönerge hükümlerini Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dekanı yürütür.